

13 Δεκεμβρίου 2020

ιερομάρτυς π. Δανιήλ Σισόγεφ: Έχουν όλες οι θρησκείες τον ίδιο Θεό;

[Ορθοδοξία και Ορθοπραξία](#) / [Ορθόδοξη πίστη](#)

«Μα γιατί είστε τόσο στενόμυαλοι φανατικοί; Γιατί πιστεύετε ότι δεν υπάρχει σωτηρία μακριά από την Ορθόδοξη Εκκλησία; Αφού όλοι πιστεύουν στον ίδιο Θεό – μουσουλμάνοι, χριστιανοί, ιουδαίοι και βουδιστές. Η διαφορά έγκειται μόνο στα διαφορετικά τελετουργικά. Γιατί θα πρέπει κανείς να επιμένει στην δική του μοναδικότητα; Πιστεύετε πραγματικά ότι ο δημιουργός δεν δέχεται κοντά του τους αλλόθρησκους; Κι όμως, δεν τον νοιάζει ποιός πιστεύει πού. Το βασικό είναι να είναι καλός άνθρωπος!»

-Τέτοια λόγια έχουν ακούσει όλοι οι Χριστιανοί περισσότερες από εκατό φορές. Και συχνά προέρχονται από εκείνους, που απρόσεκτοι ιερείς για άγνωστους λόγους, τους επέτρεψαν να μετέχουν στη Θεία Κοινωνία. Και βέβαια, πώς μπορεί κανείς να το αρνηθεί ότι υπάρχει μόνο ένας Θεός; Αφού ακόμα και ο απόστολος Παύλος έλεγε: «...οὐδεὶς Θεὸς ἕτερος εἰ μὴ εἴς.» (1) (Προς Κορ. Α' 8,4.) Ο Θεός είναι ο μόνος Κύριος των πάντων, Αυτός και μόνο είναι ο Θεός τόσο των ιουδαίων όσο και των εθνικών [ή Ιουδαίων ο Θεός μόνον; ουχί δε και εθνών; ναι και εθνών](Προς Ρωμ. 3,29). Η κοινή λογική λέει, ότι δεν γίνεται να υπάρχουν συγχρόνως δύο Θεοὶ πανταχοῦ παρόντες – δεν θα υπήρχε χώρος και για τους δύο και ο ένας θα περιόριζε τον άλλο. Αν όμως είναι προφανής αλήθεια η μοναδικότητα του Θεού, σε καμία περίπτωση αυτό δεν σημαίνει ότι όλοι γνωρίζουν περί αυτού του Θεού και

Τον λατρεύουν όπως πρέπει. Η διατύπωση και μόνο, όμως, ότι «όλοι πιστεύουν σε έναν Θεό» δεν είναι σωστή, για το λόγο ότι υπάρχουν πολλοί αθεϊστές στον κόσμο – είτε κομμουνιστές, είτε βουδιστές είτε ακόμα και οπαδοί του Σαμανισμού. Όλοι αυτοί δεν πιστεύουν σε κανένα Θεό. Αν πρέπει όμως να μιλήσουμε για τους άλλους, τότε από την παραδοχή της πραγματικότητας της υπάρξεως του Θεού δεν συνεπάγεται σε καμία περίπτωση, ότι οι άνθρωποι τον λατρεύουν.

Το ακόλουθο παράδειγμα βοηθάει να το αντιληφθούμε αυτό: πολλοί γνωρίζουν τον πρόεδρο της Ρωσίας, αλλά συνεπάγεται αυτόματα ότι όλοι εκείνοι που τον ξέρουν, του είναι πιστοί και καταλαβαίνουν τις πράξεις του; Έτσι ακριβώς γνωρίζουν πολλά δισεκατομμύρια ανθρώπων για την ύπαρξη του Θεού. Αλλά μία μεγάλη πλειοψηφία τον αντιλαμβάνεται σαν μια πολύ μακρινή και ακατανόητη δύναμη. Για παράδειγμα στο Ισλάμ απαγορεύεται να πεις ότι ο Θεός είναι άνθρωπος (ή να ζωγραφίσεις τον Αλλάχ σαν πρόσωπο). Είναι περισσότερο κάτι που παρέχει το Νόμο, τιμωρεί και επιβραβεύει κατά τη θέλησή του. Το ίδιο και το Άιν Σοφ της ιουδαϊκής Καμπάλα: δεν αναγνωρίζεται και δεν αναγνωρίζει τίποτα (2). Είναι κάπως σαν την Θέμιδα (3) των Ελλήνων, ή σαν έναν Θεό που φανερώθηκε από μόνος του στη Βίβλο. Είναι σαν το φως της πολύ απομακρυσμένης φωτιάς, που δεν μπορεί να ζεστάνει καμιά ψυχή.

Και αυτή η έννοια είναι στην πραγματικότητα πανανθρώπινη. Δεν είναι τυχαίο που η "ομολογία πίστεως" ενός μικροαστού είναι: «Λοιπόν, υπάρχει κάτι. Αλλά τι, αυτό δεν το ξέρω». Με αυτό το "κάτι" συνήθως συνδέεται η έννοια της δικαιοσύνης. Γι' αυτό σε κάθε αδικία λέμε: «Αν υπήρχε Θεός, θα το επέτρεπε κάτι τέτοιο;». Μπορεί όμως να χαρακτηρίσει κανείς μια τέτοια ομολογία λογική; Φανταστείτε ότι σας προτείνει κάποιος να παντρευτείτε μια γυναίκα για την οποία δεν ξέρετε τίποτα. Και όταν ρωτήσετε «Ποια είναι;», να σας απαντήσουν: «Είναι δίκαιη και δεν την γνωρίζει κανείς». Μπορεί να θεωρηθεί αρκετή μια τέτοια απάντηση;

Κι όμως η πλειοψηφία των ανθρώπων ξέρει για τον Θεό πολύ λιγότερα απ' ότι ένας εργοδότης για τον καινούριο εργαζόμενο που προσλαμβάνει. Και τότε σκέφτεται κανείς- για τους δικούς του λόγους ο καθένας- ότι αυτή η εμφανής άγνοια αρκεί για να σωθεί; **Επιπλέον αυτή η άγνοια δεν έχει να κάνει καθόλου με το ότι οι άνθρωποι δεν έχουν τη δυνατότητα να μάθουν για το Θεό, αλλά αντίθετα με το ότι δεν το επιθυμούν.**

Αυτό συμβαίνει ακριβώς όπως και στο Ευαγγέλιο προηγουμένως. Οι άνθρωποι προτιμούν, αντί να πάνε στο δείπνο του Θεού, να χασομερούν στους κήπους τους και να ασχολούνται με τα οικογενειακά ή τα κοινωνικά ζητήματα. Είναι πραγματικά τόσο αφελείς στην πίστη τους ώστε να πιστεύουν ότι ο Θεός παίρνει μαζί Του αυτούς που δεν Τον αγάπησαν και Τον σεβόντουσαν ελάχιστα; «Σίγουρα

δεν είναι μικρότερη ιεροσυλία το να μη γνωρίζεις τον Πατέρα και Κύριο των πάντων, απ' ότι να τον προσβάλλεις», έλεγε ο Μ. Μινούκιος Φήλιξ.

Μόνο στον Ορθόδοξο Χριστιανισμό ο άνθρωπος πλησιάζει τόσο πολύ τη Θεϊκή ζωή, που βλέπει τη μυστηριώδη φλόγα της τριαδικής αγάπης. Αναρωτιέται όμως συχνά κανείς: «Μα δεν υπάρχουν τίμιοι άνθρωποι σε άλλες θρησκείες; Είναι αλήθεια ότι και αυτοί θα πεθάνουν;».

Σ' αυτή την περίπτωση μας αρέσει να ξεχνάμε ότι η λανθασμένη γνώση για τον Θεό είναι χειρότερη από την άγνοια. Διότι αυτός που αγνοεί μπορεί να συνειδητοποιήσει την δυσμένειά του και να βαπτισθεί στο μυστήριο του Θεού. Αυτός όμως που πιστεύει στο ψέμα του δεν θέλει να ψάξει, πιστεύει ότι τα έχει ήδη όλα.

Το ίδιο συμβαίνει και στη καθημερινή ζωή. Εκείνος ο άνθρωπος, που δεν έχει χάρτη, έχει περισσότερες πιθανότητες να φτάσει στον προορισμό του, από εκείνον που έχει έναν λανθασμένο χάρτη. Ένας αμελής γιατρός, που απλά δεν κάνει καλά τη δουλειά του, είναι προτιμότερος από έναν πραγματικό τσαρλατάνο. Στη δεύτερη περίπτωση ο άρρωστος δεν έχει καμιά ελπίδα. Το ίδιο ακριβώς συμβαίνει και με την πίστη στο Θεό. Ο πεπεισμένος αλλόθρησκος δεν είναι σε θέση να δει το φως, χωρίς την άμεση επέμβαση του Θεού. Έτσι λέει ο Κύριος: «Γνωρίζω τα έργα σου, ότι ούτε κρύος είσαι ούτε ζεστός. Μακάρι να ήσουν κρύος ή ζεστός! Επειδή όμως είσαι χλιαρός και ούτε ζεστός ούτε κρύος, θα σε φτύσω από το στόμα μου. Και εσύ λες: Είμαι πλούσιος και τα έχω όλα και δεν χρειάζομαι τίποτα! Και δεν ξέρεις, ότι είσαι ελεεινός και αξιολύπητος, φτωχός, τυφλός και γυμνός. Σε συμβουλεύω να αγοράσεις από μένα χρυσάφι καθαρισμένο στη φωτιά για να πλουτίσεις, καθώς και ρούχα λευκά για να ντυθείς και να μη φανερωθεί η ντροπή της γύμνιας σου, κι επίσης κολλύριο για ν' αλείψεις τα μάτια σου, ώστε να βλέπεις» [οίδα σου τα έργα, ότι ούτε ψυχρός ει ούτε ζεστός· όφελον ψυχρός ης ή ζεστός, ούτως ότι χλιαρός ει, και ούτε ζεστός ούτε ψυχρός, μέλλω σε εμέσαι εκ του στόματός μου. Ότι λέγεις ότι πλούσιος ειμί και πεπλούτηκα και ουδενός χρείαν έχω, - και ουκ οίδας ότι συ ο ταλαίπωρος και ο ελεεινός και πτωχός και τυφλός και γυμνός, -συμβουλεύω σοι αγοράσαι παρ' εμού χρυσίον πεπυρωμένον εκ πυρός ίνα πλουτήσης, και ιμάτια λευκά ίνα περιβάλη και μη φανερωθή η αισχύνη της γυμνότητός σου, και κολλύριον ίνα εγχρίση τους οφθαλμούς σου ίνα βλέπης.] (Αποκάλ. 3, 15-18).

Ακριβώς αυτό συμβαίνει και με τις λανθασμένες θρησκείες. Όσο πιο πολύ είναι βουτηγμένος ο άνθρωπος σε μια λάθος παράδοση τόσο πιο δύσκολο είναι να ξεφύγει από αυτή. Η πράξη της ιεραποστολής αποδεικνύει ότι εκείνοι που στρέφονται πιο συχνά στο Θεό είναι όσοι, από τη μια μεριά, δεν έχουν χάσει ακόμα

το αίσθημα της αλήθειας και, από την άλλη, έχουν απομακρυνθεί από τη λανθασμένη πίστη τους. Μάλιστα το Ευαγγέλιο δεν το δέχθηκαν οι γραμματείς και οι Φαρισαίοι, αλλά οι απλοί ψαράδες. Γι' αυτό δεν συστήνεται να επιδοκιμάζουμε τον θρησκευτικό ζήλο των ιουδαίων ή των μουσουλμάνων, αλλά να προβάλλουμε όλη την ανοησία της πλάνης τους, όπως το έκαναν οι άγιοι. Είναι λάθος πράξη να τους ευχόμαστε στις γιορτές τους και με αυτό τον τρόπο να υποστηρίζουμε περισσότερο την αμαρτωλή τους επιμονή.

Σε ένα βιβλιαράκι έδωσε κάποιος ένα παράδειγμα κατά το οποίο ένας Τάταρος απηύθυνε σε έναν ιερέα την ερώτηση: «Τι πρέπει να κάνω όταν οι αδερφοί μου με πιέζουν να πάω στο τζαμί;». Τι θα έπρεπε να απαντήσει ένας σωστός ιερέας σε μια τέτοια περίπτωση; Φυσικά, «Εγκατάλειψε το Ισλάμ βαπτίσου και πήγαινε στο μοναστήρι, εάν θέλεις πιο γρήγορα να ευχαριστήσεις τον Κύριο». Αλλά αυτός ο ιερέας απάντησε: «Πήγαινε στο τζαμί δύο φορές την εβδομάδα και υπάκουσε στον ιμάμη». Ο συγγραφέας του βιβλίου κρίνει αυτή τη συμβουλή σχεδόν ως ηρωισμό (όχι τυχαία ο ιμάμης επιδοκίμασε αυτόν τον ψευδοβοσκό), στην πραγματικότητα όμως είναι απλώς και μόνο ατιμία. Λόγω του κακώς εννοούμενου ανθρωπισμού έριξε ο ιερέας τον καημένο τον άνθρωπο σε μία πιο μεγάλη πλάνη και τον καταδίκασε σε αιώνια πτώση. Πώς είναι δυνατόν να μη γνώριζε, ότι «όποιος πιστεύει στον Υιό, αυτός έχει την αιώνια ζωή. Όποιος δεν πιστεύει στον Υιό, αυτός δεν θα δει την ζωή, αλλά θα πέσει πάνω του η οργή του Θεού»; [ο πιστεύων εις τον υιόν έχει ζωήν αιώνιον· ο δε απειθών τω υιώ ουκ όψεται ζωήν, αλλ' η οργή του Θεού μένει επ' αυτόν.] (Ιωαν. 3, 36). Σ' αυτό το σημείο αξίζει να ασχοληθούμε με το ερώτημα, αν μπορεί κανείς να ισχυρίζεται ότι μπορεί ο άνθρωπος να είναι καλός, ανεξαρτήτως πίστεως. Και τι σημαίνει τελικά «να είναι καλός»;

Ποια είναι τα κριτήρια της συνείδησης; Ένας αλκοολικός θεωρεί έναν όμοιό του καλό άνθρωπο, ενώ η γυναίκα του έχει αντίθετη άποψη. Λένε οι άνθρωποι ότι, «είναι καλός εκείνος ο οποίος δεν κάνει τίποτα κακό στον διπλανό του» αλλά αυτό δεν είναι ορισμός.